

SLOVENSKI GOSPODAR

List ijudstvu v pouk in zabavo.

Ukrajina vodi učenje te valja s poštovanjem voditi u Hrvatskoj i preispitivati na dnu za tako kota 6 E, pol-čita 4 E, te se učiti kota 2E — Hrvatski vitez budi svim po njega, gledaj na kota 2E 4E. — Hrvatske se poštaju na: "Hrvatskoj Monarhiji Gospodarstvu" u Kninu, — Hrvatske "monarhije" dobivaju kota bez počasne usluge. — Premašeni kota ravnopravno 10 min. — Urednik: Kraljica sveta kota E. — Hrvatski se ne vrednuju, hrvatski je u "monarhiji".

Dr. Korošec v domovini.

Minuli pondeljek se je dr. Korošec zopet vrnil v domovino iz Švice, oziroma Pariza, kjer se je mudil dober mesec dni. Vršiti je moral važno in težko nalogu, da se je imenom NV pogajal s Pašicem in državniki antante. Sedaj se je vrnil. Vesel in dobre volje. Prišel je preko Italije in Koroške. Na vseh postajah, kjer so ljudje znali za njegov prihod, so ga slovesno sprejemali in pozdravljali. V Ljubljani pa, kamor je dospel v pondeljek svečer, ga je pričakovala tisočglava množica, ki je iskreno pozdravljala voditelja naroda. Dr. Korošec je poročal o uspehih svojih pogajanj in je rekel: Naš položaj glede severne meje je kar najugodnejši in je popolna, izpolnitev naših narodnih zahtev zagotovljena. Gleda zapadne meje stvar še ni rešena in treba, da nastopi cel naš narod z vsem primernim povdarkom in z vsemi sredstvi za rešitev tega vprašanja v smislu vsekih idej Wilsona. Na pozdrave je odgovoril, da bodi naše čustvo veselo. V torek zjutraj se je dr. Korošec odpeljal v Zagreb in iz Zagreba se odpelje v Belgrad.

Naša zavednost.

Stojimo pred dejstvom: srbski vojak je pustil svoj dom in brani nas Slovence, premnogi slovenski vojak čopi za pečjo doma in čaka, čaka, posluša, gleda vse te dogodke.

Prišel je poziv generala Maistra: vsi spobni vojaki na noge, za vzdrževanje reda v Jugoslaviji. Slovenski vojaki so sicer slišali ta poziv, pa prav veliko jih je ostalo doma. Tudi, dasi nam plemensko sorodni vojaki nadzorujejo naša mesta, kolodvore, javne naprave. Vprašamo se: Zakaj se več naših ne pridruži narodni vojski? Če poiščemo vzroke, nam je marsikaj bolj razumljivo. Poglejmo malo, kako je bilo prej, zraven

pa premislimo, kaj hočemo zdaj, v dobi življenja.
Prej je smatral vsakde vojaški stan kot nekaj neobhodno petrebnega, kot nekaj hudega, čemur se ni mogel nikdo umakniti. Vsi sme obsejali militarižem, učenjaki v svojih učenih spisih, navaden človek v svoji kletki. Mora je tlacila nas yse, pa zdaj verne, da je bila ta mora posebljena v strastno vladarjevem nemškem krvniku Viljemu. Če se mu vladarji niso mogli ustaviti, kako se mu bo ustavil posameznik? Po velji Nemčiji je morala izbruhniti krvava vojna, a narodi, njeni in skozi stoletja pod nemškim nplivom vzgojeni, so bili gnani v smrt. Slovan proti Slovanu, a kot rablji so se zagnali krvniki Nemci in Mažari nad osevraženega Slovana, ki ni človek, ampak žival, in zato ga je treba uničiti. Edini češki narod je že pred vojsko popolnoma spregledal nemške načrt, in se zato v vojski ni dal zlorabljati, da bi ubijal svoje brate. Nemški listi so seveda zdaj trobili med svet o prekletih čeških veleizdajalcih! Nas neuki vojak je tudi marsikaj videl in slisal v vojski, pa do tega upogleda ni mogel priti, da Čeh ni bil veleizdajalec, če ni hotel ubijati svojih krvnih bratov, Rusov, Rusinov, Srbov itd. Zdaj pa moramo obsoditi vso nevednost v tem oziru. Dokler je bil nemški meč zmagovit, bi bil nam slabšim, razcepljenim Jugoslovanom zaporedoma glave posekal, ako bi se bili uprli v začetku vojske. Zato smo govorili, se navduševali za domovino, o kateri nismo prav vedeli, kje je.

Naši vojaki so pretrpele strahovite muke in napade za domovino. Pa vseeno bolj smo tekom vojske spoznavali, da služimo ne našem cesarju, ampak preljubezojivemu Viljemu. Vse hujše so nas izjemali Nemci in Mažari, nam vsiljevali svojo edino zveličavno Štatspravo, končno je prisel porsz naših vojsk, narodi so se lečili drug od drugega, pa tudi združili, kakor so čutili svojo različnost ali sorodnost. Nemškemu in mažarskemu militarizmu so odpovedali udje in telebnil je na tla, v prsh, zapustivši za seboj grozoto upoštevanja in krivc. Iz razvalin tega uničenega nestora so utekli naši vojaki domov, preklinjajoč sovraga, ki jih je že skoraj pozrl, in prisegajoč, da nikdar ne oblikejo več te preklete mrtvaške mondure.

Res je, prisiljen je bil naš človek v vojsko, nič ni pomagalo, iti je moral v krvav boj — tako je veleval nemški in žalibog avstrijski poglavlar Viljem. Vojskovali smo se za pогin, tako je bilo prej. Kaj pa zdaj? Zdaj je pa pogled malo drugačen. Vojake, ki se zavadajo svoje narodnosti, ne kliče toliko glas generala Maistra, temveč notranji glas srca, ki mu pravi: glej, pošast krvo- lačna, militarizem nemški je v prahu, na tleh, toda zakletva kraljicina, moja slovenska domovina, še potrebuje braniteljev! Štiri, šest, sedem let sem se mučil za svojega krovosa, zdaj pa, ko bi bilo treba urediti svoj dragi slovenski dom, bi pa jaz dona fizol ali koruzo lusčil, sibiski, češki, francoski vojak pa bi branil koristi Slovencev! Ne- štetokrat sem v vojski slišal razne tolaze, obljube, pa vse se je izkazalo kot prokleta laž! Tolažili so nas s skorajšnjim miron, s slavno zmago, pa lagali so. Zdaj pa ni več tistih, ki so me zlorabljali, pač pa je moja domovina Slovenija rešena okov! Dokler me potrebuje, ji nočem odrekati svoje pomoci.

Ni treba omenjati, da so premuegi Slovenci jako mlačni glede nove vejne dolžnosti. Vsega tega je kriva prejšna nemška nasilnost, ki nam je vzgojila toliko mlačnežev in odpadnikov. Zdaj tega ne bo več, zato se naj skušajo slovenski vojaki brez izjeme otresti lažnju prejšnje vrgejo ter se umisliti v sedanji položaj. Če vsak prav prevdari vse okolštine, si he rekel: moja prava domovina me bližje nato premi do hranjivih plod-

Zadnje Jugoslavija

V nedeljo, 1. decembra, ob osmih zvečer je bilo sprejeto odposlanstvo Narodnega veča (sveta) SHS, ki se je zudilo v Belgradu, da proveže ujedinjenje s kraljevine Srbijo in Črnogoro, od srbskega prestolonaslednika in regenta Aleksandra. Podpredsednik Narodnega veča dr. Pavelič je prebral spomenice, ki jo je sestavilo Narodno veče in s katero se proglaša popolno ujedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov s kraljevinama Srbijo in Črničo v edinstveno kraljevino SHS, v kateri vrši vladarsko oblast kralj Peter, oziroma njegovem imenu regent Aleksander. V spomenici je izraža želja, naj se sestavi začasna vlada v porazumu med Narodnim večem in predstavniki naroda kraljevine Srbije. Ta vlada naj pripravi ustavotvorno skupščino, ki bo voljena po načelih plošne, enake in tajse volilne pravice in ki bi je naj sestala najpozneje šest mescev po sklenitvi miru. Končno spomenica ostro ugovarja oper zasedbo našega narodnega ozemlja po talijanskih četah in zoper nasilno postopanje talijanov ter izraža nado, da se končne moje naše države uredijo tako, da bodo v skladu z narodopisnimi mejami in z načelom narodne amoodločbe.

Na to spomenico je regent Aleksander odgovoril z obširnim govorom, v katerem je proglašil ujedinjenje Srbije z deželami neodvisne države SHS v edinstveno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Slovesno je zagotovil, da se bo on in nova vlada z vsemi onimi, ki predstavljajo Srbijo in srbski narod, dali voditi samo po globoki, neizkaljeni ljubezni bratskega srca napram vsem svetinjam, ki so drage dušam onih, kot katerih pooblaščeni so odposlanci Narodnega sveta prišli v Belgrad. Glede na meje jugoslovanske države je izjavil, da bo novi vladni pripadla prva in glavna naloga, da poskrbi, da se bodo meje naše države krile z narodopisnimi mejami našega naroda. Glede na Italijo in njen postopek je izrazil prepričanje, da se osvoboditev sveta ne bo oskrnila s tem, da bi se izročilo pod tujo oblast toliko naših poštenih in prosvetljenih bratov. Italijanski narod bo imel več koristi in si zagotovil večjo varnost, če si zasigura naše prijateljstvo in dobro sosedstvo, kakor pa ako uresniči določbe londonske pogodbe (sklenjene med Italijo, Anglijo in Francijo). Ta pogodba je bila podpisana brez Srbije, ni bila nikdar priznana od Srbije, podpisana v razmerah, ko se še ni računalo s propasjo Avstro-Ogrske. Regent Aleksander je svoj nagovor končal s pozdravom svojim milim bratom s tem naše svobodne in ujedinjene Jugoslavije in z vzhlidkom: Bodи нам vsi kdar srečna in slavna kraljevina Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Zborovanje jugoslovanských biskopov.

Dne 27. nov. t. l. se je vršil v Zagrebu sestanek jugoslovanskih škofov, ki so sklenili, da pozdravljajo združenje Slovencev in Hrvatov v eno neodvisno državo, priznavajo N. V. kot vrhovno začasno oblast in priznali bodo istotako ono stalno oblast, ki jo ustvari volja naroda po ustavnih skupščini; prizadevali si hočejo, da bo katoličanom svet na pravičnosti in ljubezni zasnovan socialni red, svet krščanski zakon in ne lotakljava zasebna last; jugoslovanski škofovi se nadejajo, da bo jugoslovanska država priznala pravice katoliške cerkve; jugoslovanski škofovi so pripravljeni izposlovati od sv. Stolice dovoljenje, da se od cerkvenih velikih veleposestev odstopijo proti primerni odškodnini cerkvena zemljišča in razdele med revno kmetsko prebivalstvo; jugoslovanski škofovi žele in hočejo živeti v najboljšem razmerju z vsami v Jugoslaviji priznanimi verami in posebno s pravoslavno duhovščino in pravoslavnim lindstvom.

Postali so izjavo udanosti sv. Očetu s prošnjo za blagoslov mladi Jugoslaviji. Pooblastili so za grabškega nadškefa, naj čimprej v imenu vseh vloži na sv. Očeta prošnjo za dovoljenje bogoslužja v slovanskom jeziku in sicer sv. maša v staroslovanskem, drugih obredov pa v živem narodnem jeziku.

Sprejem pri regentu Aleksandru.

Koncem preteklega leta je široki princ regent Aleksander sprejel nekatere zastopnike trionskega jugoslovanskega naroda. Zastopnik Hrvatov, podpredsednik Narodnega Vijeća v Zagrebu dr. Pavelič je izjavil, da naš cilj ni Velika Srbija, ne Velika Hrvatska, marvež jedinstvena jugoslovanska država, katera naj v popolnem obsegu zagotovi individualnost (posabnost) vsakega plemena (Slovencev, Hrvatov, Srbov). Dr. Pavelič je dobitis, da je princ Aleksander navdušen Jugoslovanom

Ob petih popoldne v soboto je regent Ale-